

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 հունիս 2025թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	78,790,984	63,820,315
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		456,386	531,149
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	3,914,545	6,800,474
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	14,886,842	14,217,780
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	0	9,087,066
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	377,765,984	342,101,456
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	407,984	1,013,634
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	77,532,418	66,906,556
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,808,420	2,855,368
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,583,642	15,823,392
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	997,449	1,064,637
1.10.2	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,188,231	2,070,902
1.12	Այլ ակտիվներ	21	2,391,096	1,365,013
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		577,723,981	527,657,742
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	78,275,202	74,939,160
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		65,044,545	53,700,903
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	22.2	38,395,980	39,458,541
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	86,555,305	63,046,386
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	196,086,183	191,353,019
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	6,249,454	6,104,831
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		697,771	1,134,862
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	18,504,182	14,115,869
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	228,334	119,575
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	721,066	651,905
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,028,601	1,103,051
2.12	Պահուստներ	30	70,087	67,641
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,819,106	1,669,847
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	2,794,574	2,922,019
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		496,470,390	450,387,609
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	31,578,015	31,578,015
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		7,762,974	7,762,974
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		4,641,000	4,190,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(171,832)	(183,297)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,574,661	6,681,896
3.4	Զբաղիչ շահույթ (վնաս)		30,868,773	27,240,545
	Ընդամենը՝ կապիտալ		81,253,591	77,270,133
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		577,723,981	527,657,742

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2025թ հունիս 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Հիմնական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2025թ.

“ՀԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ” ԲԲԸ, Զ. Երևան, Ամիլյան 23/1

Մասնաճյուղ	Ծանոթություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	13,240,629	25,764,190	11,412,729	22,355,249
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(7,733,786)	(14,928,902)	(6,813,367)	(13,572,577)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		5,506,843	10,835,288	4,599,362	8,782,672
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեքստի եկամուտներ	4	2,639,956	4,856,683	1,877,072	3,498,213
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեքստի ծախսեր	4	(954,975)	(1,673,755)	(578,223)	(1,128,927)
Ստացված գույք կոմիսիոն և այլ վճարներ		1,684,981	3,182,928	1,298,849	2,369,286
Եկամուտ շահաբաժնեներին		722	3,127	6,037	6,037
Զուտ եկամուտ արևմտադրական գործառնություններից	5	1,171,633	1,926,330	805,830	1,596,551
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	295,072	474,450	124,107	213,431
Գործառնական եկամուտներ		8,659,251	16,422,123	6,834,185	12,967,977
Զուտ նստիմանքների ակտիվների հաշվադրվող կորուստների պահուստներին	7	(1,773,672)	(1,831,148)	161,807	(219,581)
Ընդամենը վարչական ծախսեր	8	(3,003,376)	(5,806,017)	(2,785,609)	(5,300,618)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,290,975)	(2,505,989)	(1,128,612)	(2,168,976)
Գործառնական ծախսեր		2,591,228	6,278,969	3,081,771	5,278,802
Ծախսեր/ (վնաս) միջևև հարկումներ		2,591,228	6,278,969	3,081,771	5,278,802
Ծախսահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(773,407)	(1,258,825)	(666,237)	(1,061,783)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,817,821	5,020,144	2,415,534	4,217,019

Ա. Առաքելյան

Ն. Գալստյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 2025թ. հունիս 30

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2025թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազարում					
Լնվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագահատումներ		(110,448)	14,508	(50,654)	440,979
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		(736)	(526)	(56,270)	(116,820)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագահատումների գծով շահութահարկ		20,013	(2,517)	9,118	(79,376)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(91,171)	11,465	(97,806)	244,783
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,726,650	5,031,609	2,317,728	4,461,802

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Հաշվետվության կազմակերպման ամսաթիվը 2025թ հունիսի 27

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2025թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		5,020,144	4,217,019
Ընդդրումներ՝			
Շահութահարկի գծով ծախս		1,258,825	1,061,783
Տոկոսակիր ակտիվների արժեքկումից օգուտ/վնաս		1,831,148	219,581
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեքկում		1,286,337	1,198,770
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս		(6,041)	
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		88,824	76,717
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		4,511	(33,206)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(7,538)	(317,037)
Ստացվելիք տոկոսներ		84,607	(1,077,436)
Վճարվելիք տոկոսներ		(861,319)	34,981
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ Նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխություններ		8,699,498	5,381,172
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ/նվազում)			
Պահանքներ ֆինանսական կազմակերպություններից		3,031,207	613,217
Հակադարձ հետցման պայմանագրեր		(721,382)	(770,410)
Հաճախորդների տրված վարկեր		(39,654,701)	(35,224,255)
Այլ ակտիվներ		(793,273)	(237,364)
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		3,499,517	(6,266,391)
Հետցման պայմանագրեր		23,444,413	28,014,640
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		5,761,187	10,505,549
Այլ պարտավորություններ		(123,055)	909,269
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ Նախքան հարկումը		3,143,410	2,925,427
Վճարված շահութահարկ		(1,775,029)	(1,652,447)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		1,368,381	1,272,980
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(802,954)	(5,677,423)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(496,888)	(780,988)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		77,992	
Ոչ նույնական ակտիվների ձեռքբերում		(61,796)	(121,039)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(1,283,646)	(6,579,450)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		(1,106,289)	(1,212,501)
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		12,848,800	(6,905,783)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ			(4,144,579)
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում		4,807,974	
Բաժնետոմսերի թողարկում			6,943,670
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(544,653)	(521,592)
Վճարված շահաբաժիններ		(981,305)	(450,241)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		15,024,527	(6,251,432)
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով աչափող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(146,067)	(1,514,868)
Անկնկալիղ պարտքային կորուստների ազդեցություն		7,474	26,948
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		14,970,669	(13,045,822)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկան գրություն	13_2	63,820,315	71,569,185
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկան գրություն	13_2	78,790,984	58,523,363

Վարչության Նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն. Գալստյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2025թ. հունիս 14

“ՀԱՅԵԿՈՆՈՒՄԱՅ” ԲԲԸ ԶԵՐԿԱՆ, ԱՄԻՂՅԱՆ ԺՈՂ. 23/11

[illegible]

U. Houghton

Dr. Gwyneth Jones

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ

© 2000 Blackwell Science Ltd

44

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկը ներդրեց «MoneyTun» վճարային համակարգով ՀՀ-ից դեպի ֆիզիկական անձանց արտասահմանյան քարտերի/հաշիվների համալրումների ծառայությունը, խնայողական հաշիվ պրոդուկտը, առաջինը Հայաստանում գործարկեց անցանց տիրույթում POS տերմինալի միջոցով անկանխիկ վճարումներ կատարելու հնարավորությունը՝ օգտագործելով հետաձգված գործարքի տեսակը:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ Բանկի համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում: Այսպես. Բանկի և Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի միջև կնքվել է 20.0 մլն ԱՄՆ դոլար գումարով վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցները կուղվեն ՀՀ փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը: Բանկի և Շվեյցարական Symbiotics Investments SA ընկերության կողմից կառավարվող Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսության հինգ ներդրումային ընկերությունների միջև կնքվել է 6.0 մլն. ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարով վարկային պայմանագրեր, որով ներգրավված միջոցները կուղվեն ՀՀ միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների և (կամ) ցածր և միջին եկամուտ ունեցող տնային տնտեսությունների ֆինանսավորմանը: Բանկի և Շվեյցարական responsAbility Investments AG ընկերության կողմից կառավարվող Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսության ութ ներդրումային ընկերությունների միջև կնքվել է 22.5 մլն. ԱՄՆ դոլար գումարով վարկային պայմանագրեր, որով ներգրավված միջոցները կուղվեն ՀՀ միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը:

Բանկը հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

Բանկը գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժութային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն,

հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժութային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժութային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների, ըստ վարկավորման ոլորտների վարկերի դյուրացիաների դինամիկայի ամսական վերլուծություն:

Իրականացվում է բանկային համակարգի և Բանկի վարկային պորտֆելի, ըստ վարկավորման ոլորտների աճի տեմպերի, դոլարիզացիայի մակարդակի և այլ ցուցանիշների դինամիկայի համեմատական վերլուծություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության

աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

ԿՀԳԼԳ շրջանակներում կատարվում է շուկայական տոկոսադրույքների սթրեսային փոփոխությունների կանխատեսումներ և գնահատվում ազդեցությունը Բանկի կապիտալի համարժեքության նորմատիվների վրա եռամյա հորիզոնում:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շուկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից վերլուծվում են նաև Բանկի ավանդատուների վարքագծային փոփոխությունները: Այդ նպատակով յուրաքանչյուր ամիս գնահատվում են Բանկի ավանդատուների կայունությունը, ավանդների խզումները և վերաներդրումները, նոր ավանդների ներգրավումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման շրջանակներում իրականացվում է նաև իրացվելիության ծածկույթի գործակցի (LCR) գնահատում և կանխատեսում առաջիկա 6 ամիսների համար: Կանխատեսումը իրականացվում է հաշվի առնելով իրավաբանական և ֆիզիկական անձանցից ներգրաված միջոցների արտահոսքի որոշակի փոփոխությունը՝ հաշվարկված Բանկի պատմական տվյալների հիման վրա, ինչպես նաև գնահատվում է Բանկի հետագա վարկավորման կարողությունը: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Բանկի կողմից իրականացվում են նաև Բանկի պարտավորությունների, ցապահանջ միջոցների կառուցվածքի և փոփոխությունների վերլուծություն, տարվում են համեմատականներ բանկային համակարգի և համանման բանկերի ցուցանիշների հետ:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ ՀՀ դրամի արժեքվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառնությունների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդների, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներ, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր

վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով ու ինքնասպասարկման տերմինալներով մատուցվող ծառայությունների շրջանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: